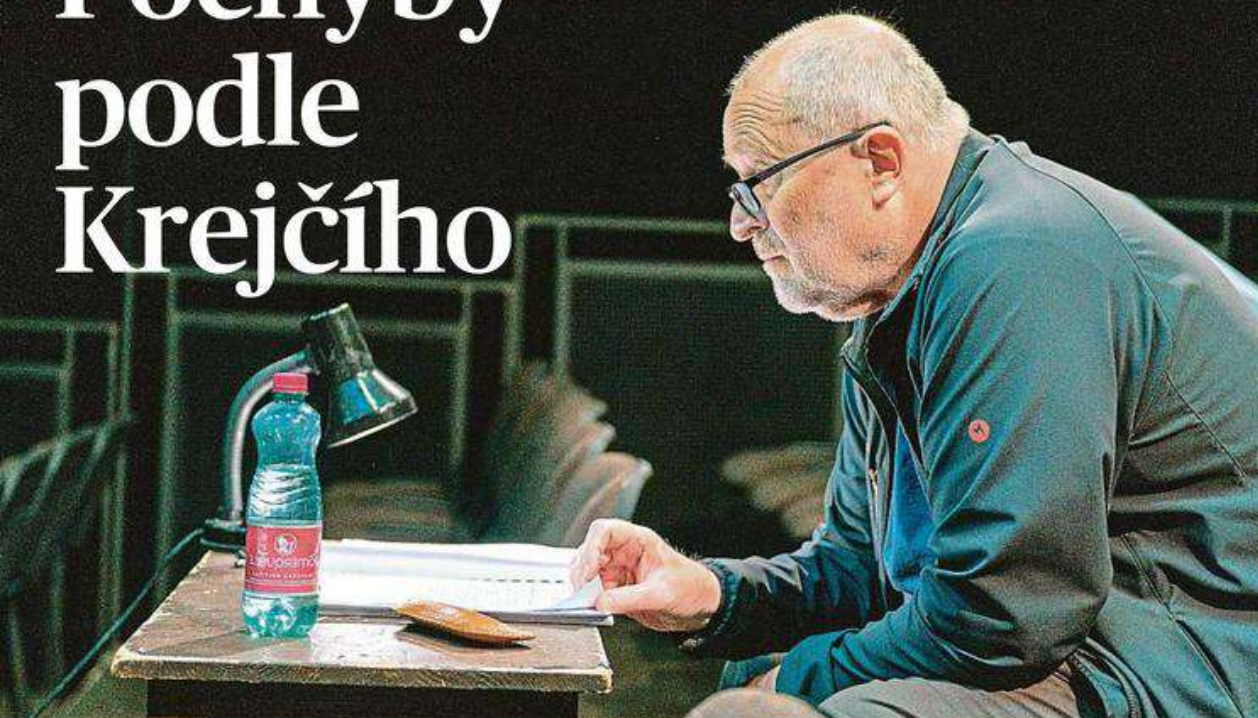

Pochyby podle Krejčího

Režisér Pavel Krejčí při své první práci v pardubickém divadle. Foto: VCD

Petr Mareček
editor MF DNES

Silné téma, herecké divadlo a neviditelná režie s citem pro slovo, to měly Návštěvní hodiny Felixe Mitterera, Albeeho Tři velké ženy i Žalivost Ester Vilarové. Po třech divácky velmi úspěšných inscenacích v hradeckém Klicperově divadle se režisér Pavel Krejčí ocitl poprvé v

Pardubicích. Pro Malou scénu ve dvoře Východočeského divadla inscenoval komorní hru Pochyby.

Autorem je americký dramatik a oscarový scénárista John Patrick Shanley, po otci Ir. Podle hry v roce 2008 vznikl stejnojmenný film s Meryl Streepovou, Philipem Seymourem Hoffmanem, Amy Adamsovou a Violou Davisovou v hlavních rolích. V Pardubicích Krejčí obsadil Jindru Janouškovou, Josefa Pejchala, Elišku Láskovou a Romanu Chvalou.

Proč si režisér, jehož doménou je rozhlas, vybral právě tento titul? „Protože hra, za níž autor získal Pulitzerovu cenu, je znamenitě napsaným psychologickým dramatem, takovým, po jakém toužívali herci, ale i režiséři akcentující práci s autentickými hereckými výkony a propracovanými inscenačními detaily. Byť text vznikl na začátku 60. let minulého století, témata stále rezonují s dneškem. Vždyť co všechno se může stát, když někoho bezdůvodně obviníme a nic z toho nejde vzít zpátky? Druhé téma pak je soucit a láska k bezbranným či šikovaným versus disciplína a pořádek. A s tím spojená tolerance,“ uvádí režisér. Hudbu složil Jan Jirásek, autorem výpravy je Pavel Hubička.

Při zkouškách sužovaných vládními zákazy a pandemií si čím dál víc uvědomoval, že hra vyžaduje od herců velkou citovou investici. „Přenést ‚hereckou pravdu‘ na diváka bývá vždy to nejtěžší, ale když se to povede, je to pro všechny zážitek, na který se nezapomíná,“ míní Pavel Krejčí, pardubický rodák, který do dramatisací i četeb rád obsazuje jak tamní, tak i hradecké herce.

Hradby naprosté jistoty

Sám autor hru věnoval „mnohým řádovým sestřím, které zasvětily život službě lidem v nemocnicích, školách a domovech pro seniory. Ačkoli sklízejí mnoho zlomyslnosti a posměchu, kdo z nás dokáže být tak šlechetný?“

„Cítil jsem se obklopen lidmi, kte-

ří si podle všeho byli vším naprosto jisti. Každý měl velice jasný a jednoznačný názor, ale v podstatě spolu nediskutovali, a kdyby někdo na okamžik zapochyboval, bylo by to, jako kdyby se v mediální aréně dobrovolně odsoudil k smrti. Naše společnost se ukrývala za hradbami naprosté jistoty, ve které se po marných nájezdech útočníků začaly objevovat praskliny - praskliny pochybnosti. Rozhodl jsem se proto napsat hru, která by zdůrazňovala skutečnost, že nikdy nemůžete nic vědět naprosto přesně,“ uvedl John Patrick Shanley. Chtěl prozkoumat myšlenku, že pochyby

jsou věčné, že umožňují rozvoj a změny, zatímco jistota je slepou uličkou. „Jakmile si je jedna z diskutujících stran něčím jistá, je po dialogu, ale jiným výrazem pro ‚dialog‘ je ‚život‘. Chtěl jsem, aby se můj pohled uplatnil v situaci, která byla velice náročná a zdánlivě neřešitelná, a to mě přivedlo na nápad kněze, obviněného ze zneužívání jednoho z ministrantů. Nezajímaly mě církevní skandály, ale hledal jsem dramatickou situaci, ve které by lidé příliš neváhali s odsouzením nějaké osoby - a pak bych jim mohl předložit zcela jiný pohled na celou situaci,“ uvedl dramatik.

„Hodně se mi líbí, že v tom příběhu není nic stoprocentní, pouze odhodlání jeho aktérů. Líbí se mi, že jde o souboj mezi starým a novým a mezi tím vším se vznášejí náboženské, etické, politické a rasové konflikty, stejně jako konflikt mezi pohlavími. Myslím, že jde o úžasnou a velice vzácnou věc,“ pronesl při natáčení filmu v roce 2008 znamenitý herec Philip Seymour Hoffman. S ceněným filmovým dramatem, který posbíral mnoho oscarových nominací, aniž by však proměnil jedinou, Pavel Krejčí počítá.

„Rada diváků jistě zná film a možná jej budou porovnávat s naším představením. Na rozdíl od filmu jsme si dovolili potlačit motiv černošského chlapce, spíš jsme vyzdvihli jeho jinakost a fakt, že je pro spolužáky terčem násilí. Jinak jsme nic neměnili. Jsou to totiž témata, která rezonují s dnešním stavem světa. A samozřejmě jde i o skvělé herecké výkony,“ podotýká režisér. Dramaturgyně Jana Píthartová dodává: „Je to hra vážná, ale nikoli skličující, má zvláštní etický náboj.“ K tomu, proč jít na Pochyby, jejichž další repríza je v úterý, Pavel Krejčí přidává ještě jeden důvod: „V koronavirové krizi být solidární a podpořit svou návštěvou divadlo v nelehké situaci.“

Otec Flynn a sestra James Josef Pejchal a Eliška Lásková v pardubické inscenaci hry Pochyby. Foto: Petr Sedivý